

DIDACTISCHE HANDLEIDING DARTEL

Organisatie van je rekenles

De praktijk laat zien dat de werkwijze van het programma Dartel zichzelf eigenlijk wijst: wat op het eerste scherm staat als je Dartel opent, doet de leerling mee met de instructie en verwerking van zijn jaargroep. Zodra er stof wordt overgeslagen, maakt de leerling de digitale opgaven van het Dartelprogramma. Dat is alles. Toch zullen we enkele aanwijzingen geven, omdat er soms wat lastige situaties kunnen zijn.

Bij de voorbereiding van je volgende klassikale rekenles moet je weten wat bij deze les het minimale minimum is voor de leerling die met Dartel werkt. Als je Dartel opent, staat dit per les op het eerste scherm aangegeven.

Dit minimale minimumgedeelte doet de leerling mee met de klassikale instructie. Deze instructie kan te weinig voor haar/hem zijn. In dat geval zal, al dan niet individueel, zogenaamde verlengde instructie nodig zijn.

Na de instructie (en eventueel de verlengde instructie) volgt de verwerking van de minimale minimumstof. Nu levert dit soms het volgende organisatorische probleem op. Als de leerling verlengde instructie nodig heeft, moet je als leerkracht nog enkele rekenonderdelen die de Dartel-leerling overslaat, in de groep behandelen. Dat is een spagaat: de groep vraagt om instructie van de volgende onderdelen en de Dartel-leerling om verlengde instructie van haar/zijn minimaal minimumdeel. Als oplossing zet je de leerling alvast aan het werk met de digitale opgaven van Dartel die bij deze les horen. Omdat de stof van deze digitale opgaven ongeveer één en een kwart (of zelfs meer) jaar onder het niveau ligt waarop de groep op dat moment werkt, heeft de leerling daarmee doorgaans niet al te grote moeite. Bij problemen kan hij/zij vanaf groep 6 op de hulpknop klikken voor uitleg of voorbeeld.

Is de leerling klaar met de (al dan niet verlengde) instructie en de verwerking van de bijbehorende opgaven uit de reguliere methode, dan pas gaat hij verder met de digitale opgaven van het Dartelprogramma.

Toetsen

De toetsen van de reguliere methode

De toetsen van de reguliere methode die tot de minimale minimumstof horen, moet de Dartel-leerling maken. Welke dat precies zijn, staat steeds aangegeven op het eerste scherm.

De toetsen van de digitale opgaven

De toetsen van de digitale opgaven zijn eigenlijk peilmomenten. De toetsen herhalen de voorgaande stof niet, maar zijn zo essentieel voor dat moment van het digitale curriculum, dat ze karakteristiek zijn voor de behandelde stof op dat moment. Omdat er veel herhaling in Dartel zit ingebouwd (zie verderop) hoef je je nog geen zorgen te maken bij een tegenvallend peilresultaat.

Veel gestelde vragen

Wat moet je doen als in een reguliere les niets overgeslagen hoeft te worden?

Dan laat je géén digitale sommen maken en de reguliere hoeveelheid halveer je (twee rijtjes in plaats van vier bijvoorbeeld). Voor de digitale sommen van Dartel is dat niet zo erg, omdat (1) de stof vaak in een iets andere vorm toch nog terugkeert en (2) er sowieso buitengewoon veel herhaling in Dartel zit ingebouwd.

Wat is het eindniveau?

De digitale stof is geconstrueerd tot ongeveer eind groep 6 / begin groep 7. Dit vanuit de ervaring dat stof-die-je-hebt-gehad nog geen stof is die je beheerst. Anders gezegd: een leerling zal met Dartel waarschijnlijk op begin of halverwege niveau groep 6 komen wat betreft *beheersing*, omdat hij/zij in de stof verder doorgeoefend heeft.

Wordt de gewone methode in groep 7 en 8 nog veel gebruikt?

Naarmate je verder komt in de reguliere methode, wordt er meer stof overgeslagen. In groep 8 wordt zelfs alles overgeslagen.

Bij de digitale sommen is nauwelijks uitleg voor de leerkracht – waarom niet?

De materie is zo eenvoudig dat alles zichzelf wel wijst. Vrijwel altijd kan volstaan worden met de uitleg die in de voorgaande jaargroepen van de methode aan de orde komt. En deze is veelal wel bekend.

Als je als leerling de digitale sommen niet af hebt, is dat erg?

Nee. Zie het antwoord bij de eerste vraag .

Is er veel herhaling?

Buitengewoon veel: (1) dezelfde stof wordt op drie, vier of soms vijf eenvoudige manieren aangereikt; (2) na verloop van tijd vindt regelmatig herhaling plaats; (3) groep 8 bestaat uitsluitend uit herhaling.

Dartel bij de nieuwe versies van de rekenmethoden

Bij het werken in de nieuwste versies van de rekenmethoden, worden als een soort steigerwerk, kaarten en bladen gebruikt, waardoor de zeer rekenzwakke leerling toch in staat is veel opgaven uit de rekenmethode te maken.

Als er bijvoorbeeld staat ‘*met tafelkaart*’ dan mag de leerling de (stimulus-respons-)tafelkaart bij de desbetreffende opgave van de rekenmethode gebruiken. Als er bijvoorbeeld staat ‘*met rekenrekblad*’ dan mag de leerling (*eventueel* het rekenrek zelf, maar *liever*) het rekenrekblad bij de desbetreffende opgave van de rekenmethode gebruiken. En als er bijvoorbeeld staat ‘*met kralenstangblad*’ dan mag de leerling het kralenstangblad bij de desbetreffende opgave van de rekenmethode gebruiken. En zo voort.

Nadere informatie over het werken met de kaarten en bladen vind je op de Dartelsite bij de links ‘*Dartelwerkbladen eerste serie*’ en ‘*Dartelwerkbladen tweede serie*’. Bij deze links staan zowel de *kaarten* en *werkbladen* zèlf als de *beschrijvingen* van de *werkwijzen*. Je kunt die gewoon uitprinten.